

Следствия от Интегралната теорема на Cauchy-продължение

В началото ще формулираме теорема, обратна на теоремата на Коши, т.н. **Теорема на Морера**:

Теорема 7.7 : Нека \mathcal{D} е едносвързана област и $f \in C(\overline{\mathcal{D}})$. Тогава $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D})$, ако върху всеки затворен контур $\gamma \subset \mathcal{A}(\mathcal{D})$ е вярно, че

$$\oint_{\gamma} f(z)dz = 0.$$

Доказателството няма да привеждаме. Оставяме на читателя да проведе сравнението между двата резултата.

Теорема 7.8 : Нека редицата $\{f_n\}$ от аналитични в областта \mathcal{D} функции клони равномерно към f върху компактни подмножества на \mathcal{D}^1 . Тогава $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D})$.

Доказателство: Нека K е произволно компактно подмножество на \mathcal{D} . От Th2.2 следва, че $f \in C(K)$. Изчерпвайки областта \mathcal{D} чрез компактни подмножества², стигаме до извода, че $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D})$.

Нека γ е гладка крива, съдържаща се в \mathcal{D} . От теоремата на Коши имаме $\int_{\gamma} f_n(z)dz = 0$ за всяко число $n \in \mathbb{N}$. От друга страна, от непрекъснатостта на f в цялата област следва съществуването на $\int_{\gamma} f(z)dz$, а от равномерната сходимост на редицата $\{f_n\}$ към f - и това, че

$$\int_{\gamma} f_n(z)dz \rightarrow \int_{\gamma} f(z)dz.$$

Сега равенството

$$\int_{\gamma} f(z)dz = 0$$

е очевидно.

Но според теоремата на Морера тогава и $f \in \mathcal{A}(\mathcal{D})$.

Q.E.D.

¹казваме, че сходимостта е локално равномерна в \mathcal{D} или че редицата $\{f_n\}$ клони към f локално равномерно в областта \mathcal{D}

²т.е., вземайки безкрайна редица от компактни множества $\{K_n\}$, $K_n \subset K_{n+1} \subset \dots \subset \mathcal{D}$

8. Разлагане на аналитичните функции в ред на Taylor

Ще започнем с повторението на някои познати факти от теорията на безкрайните редове с неотрицателни коефициенти, както и на безкрайните степенни редове.

Definition: Безкраен степенен ред

$$S(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z - a)^n, \quad a, c_i, i = 0, 1, \dots, \text{—fixed}, z \in \mathbb{C}. \quad (1)$$

Както знаем,

$$S(z) := \lim_{k \rightarrow \infty} \sum_{n=0}^k c_n (z - a)^n. \quad (2)$$

Ако съществува тази граница, казваме, че редът е сходящ и пишем

$$S(z) < \infty.$$

Да обърнем внимание, че всъщност става дума за сходимост на редица по полиноми. Редът се нарича *абсолютно сходящ*, ако

$$\sum_{n=0}^{\infty} |c_n| |z - a|^n < \infty$$

и равномерно сходящ, ако сходимостта в (1) е равномерна. Сумата

$$S_k(z) := \sum_{n=0}^k c_n (z - a)^n$$

се нарича k -тата парциална сума на реда (1).

Ще припомним някои известни факти.

Теорема 8.1: Нека $S(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z - a)^n$ е абсолютно сходящ в точката z_0 . Тогава той е сходящ в регулярен смисъл в същата точка.

Доказателство: Действително, нека $\varepsilon > 0$ е произволно число. От абсолютната сходимост на реда в z_0 имаме следва, че

$$\left| \sum_0^{k+m} |c_n| |z_0 - a|^n - \sum_0^k |c_n| |z_0 - a|^n \right| \leq \varepsilon$$

всеки път, когато k е достатъчно голямо и $m \in \mathbb{N}$. Последното неравенство осигурява и

$$|S_{k+m}(z_0) - S_k(z_0)| \leq \varepsilon, k \geq k_0, m \in \mathbb{N}.$$

Твърдението следва сега от фундаменталната теорема на Коши.³**Q.E.D.**

Теорема 8.2: Нека $S(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ в сходящ в точката z_0 . Тогава $c_n(z_0 - a)^n \rightarrow 0, n \rightarrow \infty$.

Доказателство: Твърдението следва от сходимостта на реда в точката z_0 ; имаме

$$S_k(z_0) - S_{k-1}(z_0) = c_k(z_0 - a)^k \rightarrow 0, k \rightarrow \infty.$$

Q.E.D.

Теорема 8.3, Теорема на Абел : Нека редът $S(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n(z-a)^n$ е сходящ в точката z_0 . Тогава той е абсолютно сходящ за всяко z , такова че $|z - a| < |z_0 - a|$.

Доказателство: Нека $|z - a| < |z_0 - a|$. Ще докажем, че редът е абсолютно сходящ в z . По-нататък твърдението следва от Th 8.1. Именно, фиксираме произволно положително число ε ; от предишната теорема знаем, че

$$|c_k(z - a)^k| \leq \varepsilon$$

всеки път, когато $n \geq n_0$. Тогава

$$\sum_0^{\infty} |c_n| |z - a|^n = \sum_0^{\infty} |c_n| \frac{|z - a|^n}{|z_0 - a|^n} |z_0 - a|^n \leq$$

³Фундаментална теорема на Коши: Редицата от реални числа $\{a_n\}$ е сходяща тогава и само тогава, когато за всяко $\varepsilon > 0$ съществува число n_0 такова, че $|a_{n+m} - a_n| \leq \varepsilon$ всеки път, когато $n > n_0$, а m е произволно естествено число.

$$\begin{aligned} & \sum_0^{n_0} |c_n| \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n} |z_0-a|^n + \sum_{n_0+1}^{\infty} |c_n| |z_0-a|^n \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n} \\ & \leq \sum_0^{n_0} |c_n| \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n} |z_0-a|^n + \sum_{n_0+1}^{\infty} \varepsilon \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n}, \end{aligned}$$

което от своя страна е сходяща геометрична прогресия⁴. С това доказателството е завършено. **Q.E.D.**

От Теоремата на Абел получаваме

Следствие 8.4: Нека редът $S(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$ е разходящ в точката z_0 . Тогава той е разходящ за всяко z , такова че $|z-a| > |z_0-a|$.

Доказателството предоставяме на читателя.

И така, по естествен път стигаме до следната

Definition: Радиус на сходимост R на степенен ред: Даден е безкрайният степенен ред $S(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z-a)^n$. Радиус на сходимост $R := \sup\{\rho, S(z) < \infty \text{ за } |z| < \rho\}$.

От теоремата на Абел следва, че степенният ред е сходящ в кръга $D_a(R)$ и разходящ извън този кръг.

Теорема 8.4 *Формула на H'Adamarд:*

$$R = \frac{1}{\limsup_{n \rightarrow \infty} |c_n|^{1/n}}.$$

Доказателство: Действително, нека $\rho < R$. Ще покажем, че редът е равномерно сходящ върху кръга $D_a(\rho)$.

За целта фиксираме числото $\varepsilon > 0$ по такъв начин, че $\rho + \varepsilon < R$. От дефиницията за радиуса на сходимост произтича по-нататък оценката

$$|c_n| \leq \frac{1}{(R - \varepsilon)^n}$$

⁴За краткост пишем

$$\sum_0^{\infty} |c_n| |z-a|^n \leq \sum_0^{\infty} \varepsilon \frac{|z-a|^n}{|z_0-a|^n}$$

всеки път, когато $n > n_0$. И така, нека $|z - a| \leq \rho$. Тогава

$$\sum_{n=0}^{\infty} |c_n| |z - a|^n = \sum_{n=0}^{n_0} |c_n| |z - a|^n + \sum_{n=n_0}^{\infty} |c_n| |z - a|^n <$$

$$\sum_{n=0}^{n_0} |c_n| |z - a|^n + \sum_{n=n_0}^{\infty} \left(\frac{\rho}{R - \varepsilon}\right)^n,$$

или

$$\sum_{n=0}^{\infty} |c_n| |z - a|^n \ll \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{\rho}{R - \varepsilon}\right)^n.$$

Но стоящият вдясно ред е сходящ (поради избора на ε – геометрична прогресия с общ член < 1 .) Следователно редът $S(z)$ е абсолютно сходящ, а по Th.8.1 - и сходящ в регулярен смисъл.

Забележка: Обърнете внимание, че горното твърдение не съдържа никаква информация за сходимостта на степенният ред върху окръжността $C_a(R)$.

Теорема 8.5 Нека редът $S(z) := \sum_{n=0}^{\infty} c_n (z - a)^n$ има положителен радиус на сходимост R . Тогава той е абсолютно и равномерно сходящ във вътрешността на кръга $D_a(R)$ и $S \in \mathcal{A}(D_a(R))$.

Доказателство: Фиксираме число $\rho < R$. От предишната теорема знаем, че редът е абсолютно сходящ, т.е.,

$$\sum_{n=0}^{\infty} |c_n| \rho^n < \infty.$$

Имаме по-нататък

$$\|S_{n+m} - S_n\|_{\overline{D_a(\rho)}} = \left\| \sum_{k=n+1}^{n+m} c_k (z - a)^k \right\| \leq \sum_{k=n+1}^{n+m} |c_k| \rho^k.$$

От фундаменталната теорема на Коши следва, че лявата страна е произволно малка, стига n да е достатъчно голямо. Но тогава същото важи и за $\|S_{n+m} - S_n\|_{\overline{D_a(\rho)}}$, което доказва равномерната сходимост на редицата от парциалните суми върху кръга $\overline{D_a(\rho)}$. Твърдението следва от Th.7.8.

Теорема 8.6, Теорема на Тейлър Нека $f \in \mathcal{A}(\overline{\mathcal{D}}_a(\rho))$, $\rho > 0$, $a \in \mathbb{C}$.
 Тогава f се разлага в безкраен ред на Тейлър $\sum c_n (z-a)^n$, абсолютно и
 равномерно сходящ във вътрешността на кръга $\mathcal{D}_a(\rho)$; $c_n = \frac{1}{2\pi i} \int_{C_a(\rho)} \frac{f(\zeta)}{(\zeta-a)^{n+1}} d\zeta$.

Доказателство: От интегралната формула на Коши имаме

$$f(z) = \frac{1}{2\pi i} \int_{C_a(\rho)} \frac{f(\zeta)}{\zeta - z} d\zeta, \quad z \in \mathcal{D}_a(\rho).$$

Припомняме си, че $|z - a| < |\zeta - a|$. Това ни дава право да запишем дясната част във вида

$$\frac{1}{2\pi i} \int_{C_a(\rho)} \frac{f(\zeta)}{(\zeta - a) - (z - a)} d\zeta = \frac{1}{2\pi i} \int_{C_a(\rho)} \frac{f(\zeta)}{\zeta - a} \sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{z - a}{\zeta - a}\right)^n.$$

Прилагайки познати теореми, получаваме окончателно

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} (z - a)^n \frac{1}{2\pi i} \int_{C_a(\rho)} \frac{f(\zeta)}{\zeta - a)^{n+1}} d\zeta.$$

Полученият ред се нарича "ред на Тейлър", а самото представяне на функцията f в такъв ред - "разлагане на f в безкраен ред на Taylor".